

Evropska
komisija

Skupna kmetijska politika

Partnerstvo med Evropo in kmeti

Kmetijstvo in
razvoj podeželja

Predgovor

Skupna kmetijska politika je povezovalni element med vse bolj urbanim svetom na eni strani in vse bolj strateškim kmetijstvom na drugi. Zato sem predlagal novo partnerstvo med Evropo in kmeti v obliki prenovljene skupne kmetijske politike po letu 2013.

To novo partnerstvo temelji na zgodovinskem vidiku te obsežne skupne politike, ki se izvaja že petdeset let in je opisana v nadaljevanju. Prav tako temelji na prizadevanju, da se prek SKP obnovi zaupanje med evropskimi državljani in kmetijstvom.

Na kmetijstvo vplivajo mnogi izzivi, s katerimi se sooča naša družba. Najpomembnejši je seveda izziv v zvezi s hrano. Vendar je pomemben tudi izziv v zvezi z naravnimi viri, ki jih je treba zaradi prihodnjih generacij izkoriščati preudarno in odgovorno. Omeniti pa je treba tudi ozemeljski izziv in potrebo, da se na našem ozemlju ohrani kmetijstvo kot bistven sektor za vitalnost gospodarstva na podeželju ter ohranitev naših korenin in dediščine. Evropa potrebuje svoje kmete. Kmetje pa potrebujejo podporo Evrope.

Ta podpora se zagotavlja v obliki bolj ciljno usmerjenih dohodkovnih pomoči, namenjenih dejavnim kmetom in določenih objektivno glede na potrebe posamezne vrste kmetovanja, zlasti najranljivejših vrst.

Ta podpora se zagotavlja tudi v obliki mehanizmov za povečevanje gospodarske in ekološke konkurenčnosti kmetijskega sektorja. Potrebujemo mehanizme, s katerimi se bo kmete spodbujalo, da bodo začeli uporabljati trajnostne kmetijske prakse. Prav tako potrebujemo prave varnostne mreže, ki bodo sodobne, učinkovite in odzivne, da bomo lahko premagali vse hujše in vse pogostejše krize.

Poleg navedenega se ta podpora zagotavlja v obliki želje po obnovitvi življenja na podeželju z višjimi sredstvi za pomoč mladim, ki se odločijo za takšno življenje, z dodatnimi sredstvi za raziskave, inovacije in prenos znanja ter z naložbami v zasebne in javne infrastrukture.

Prihodnja leta bodo ključna za postavitve temeljev močnega kmetijstva, ki se bo lahko soočalo s podnebnimi spremembami in mednarodno konkurenco ter bo hkrati izpolnjevalo pričakovanja državljanov. Skupna kmetijska politika, to je naša hrana, to je prihodnost več kot polovice naših ozemelj.

Dacian Cioloș

Evropski komisar za kmetijstvo in razvoj podeželja

“

Skupna kmetijska politika (SKP) je bila sprejeta leta **1962** kot partnerstvo med kmetijstvom in družbo, med Evropo in njenimi kmeti. Njena glavna cilja sta bila: izboljšati kmetijsko produktivnost, da se potrošnikom zagotovi stalna ponudba hrane po dostopnih cenah, in kmetom v EU omogočiti dostojno preživljanje.

”

”

Pomemben del SKP je naša hrana

V EU živi 500 milijonov potrošnikov in vsem je treba zagotoviti zanesljivo ponudbo zdrave in hranljive hrane po dostopnih cenah. Gospodarske razmere bodo še naprej negotove in nepredvidljive. Poleg tega sedanji in prihodnji izzivi med drugim zajemajo svetovno konkurenco, gospodarske in finančne krize, podnebne spremembe ter vse višje stroške vhodnih surovin, kot so gorivo in gnojila.

EU je za obravnavanje teh izzivov oblikovala in začela izvajati skupno kmetijsko politiko.

Namen skupne kmetijske politike je ustvariti pogoje, v katerih bodo kmetje lahko opravljali svoje funkcije v družbi, med katerimi je najpomembnejša proizvodnja hrane.

Državljanom Evrope SKP zagotavlja preskrbljenost s hrano. Kot družba smo lahko prepričani, da naši kmetje proizvajajo hrano, ki jo potrebujemo.

Zagotavljajo izredno raznolikost varnih in visokokakovostnih proizvodov v velikih količinah ter po dostopnih cenah. EU je svetovno znana po svoji hrani in kulinarčnih tradicijah. EU bi zaradi izrednih kmetijskih virov lahko imela in tudi morala imeti ključno vlogo pri zagotavljanju svetovne preskrbljenosti s hrano.

“

Danes, 50 let pozneje, se EU sooča z več izzivi, in sicer:

- preskrbljenost s hrano – na svetovni ravni se bo morala proizvodnja hrane podvojiti, da bo leta **2050** mogoče nahraniti svetovno prebivalstvo, tj. devet milijard ljudi;
- podnebne spremembe in trajnostno upravljanje naravnih virov;
- skrb za podeželje v EU in ohranjanje gospodarstva na podeželju.

”

Pomemben del SKP je naše podeželje

Pri kmetovanju ni pomembna le hrana. Pomembne so podeželske skupnosti in ljudje, ki v njih živijo. Pomembno je naše podeželje s svojimi dragocenimi naravnimi viri.

Kmetje ohranjajo podeželje in podeželski način življenja v vseh državah članicah EU. Brez kmetij ali kmetov bi bili naši zaselki, vasi in trgovski kraji v veliko slabšem položaju.

Veliko delovnih mest na podeželju je povezanih s kmetovanjem. Kmetje potrebujejo stroje, stavbe, gorivo, gnojila in zdravstveno varstvo živali. Veliko ljudi je zaposlenih v teh „predproizvodnih“ sektorjih. Drugi so zaposleni v „poproizvodnih“ dejavnostih, kot so priprava, predelava in pakiranje hrane. Nekateri pa so vključeni v skladiščenje, prevoz in prodajo hrane na drobno.

Če povzamemo, sta kmetovanje in proizvodnja hrane bistvena elementa našega gospodarstva in družbe. EU ima v 27 državah članicah približno 14 milijonov kmetov, dodatni štirje milijoni ljudi pa so zaposleni v prehranbenem sektorju. Kmetijski in prehranbeni sektor skupaj zagotavljata 7% vseh delovnih mest in ustvarita 6% evropskega bruto domačega proizvoda.

“

SKP je skupna politika za vse države članice Evropske unije. Upravlja in financira se na evropski ravni iz sredstev letnega proračuna EU.

”

Pomemben del SKP je naše okolje

Naše podeželje ni takšno, kot je bilo na začetku. Oblikovala so ga stoletja kmetovanja. Zaradi kmetovanja sta naše okolje in njegova pokrajina tako raznolika. Naše podeželje zagotavlja habitat za veliko različnih živalskih in rastlinskih vrst. Ta biotska raznovrstnost je zelo pomembna za trajnostni razvoj podeželja.

Kmetje upravljajo podeželje v korist vseh nas. Zagotavljajo javne dobrine, med katerimi so najpomembnejše varstvo in ohranjanje naših tal, krajin ter biotske raznovrstnosti. Trg teh javnih dobrin ne plačuje. Da bi EU kmetom poplačala za to storitev, ki jo zagotavljajo družbi kot celoti, jim izplačuje dohodkovno podporo.

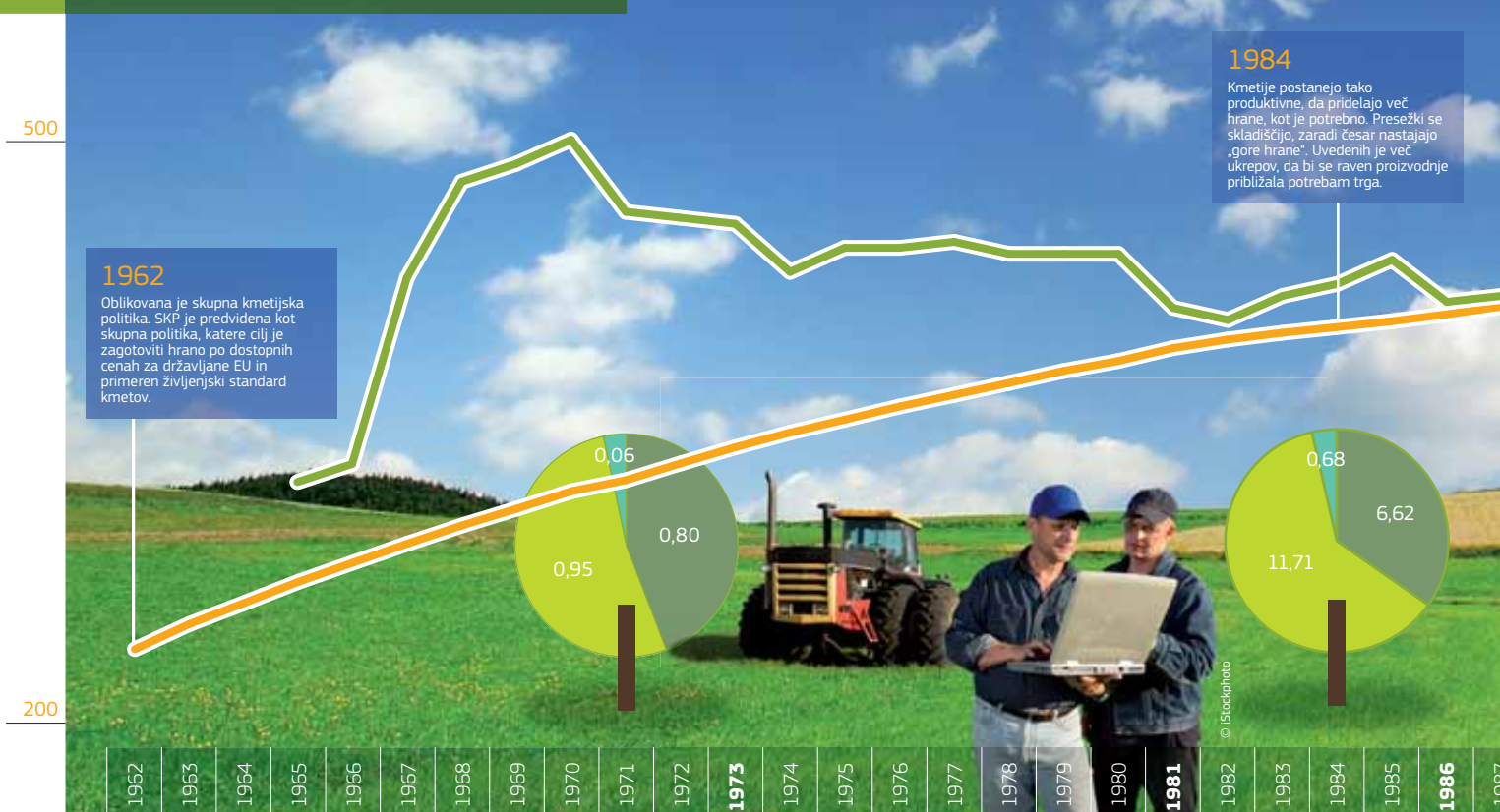
Na kmete lahko negativno vplivajo podnebne spremembe. Zato jim SKP zagotavlja finančno pomoč za prilagoditev kmetijskih metod in sisteme za obvladovanje posledic podnebnih sprememb.

Kmetje se najbolj zavedajo, da je treba naše naravne vire zaščititi, saj je prav od njih odvisno njihovo vsakdanje življenje. Da bi EU preprečila negativne stranske učinke nekaterih kmetijskih praks, kmetom zagotavlja spodbude za trajnostno in okolju prijazno kmetovanje.

Dejansko se kmeti soočajo z dvema izzivoma: proizvajati hrano ter hkrati varovati naravo in biotsko raznovrstnost.

Okoljsko trajnostno kmetovanje, ki preudarno izkorišča naravne vire, je bistveno za našo proizvodnjo hrane in kakovost življenja, in sicer danes, jutri ter za prihodnje generacije.

Kronološki pregled evropske kmetijske politike

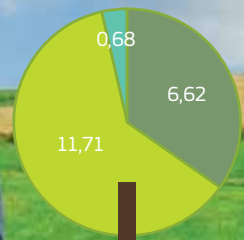
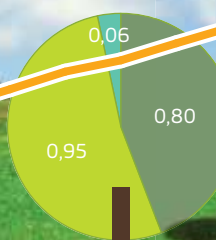

1962

Oblikovana je skupna kmetijska politika. SKP je predvidena kot skupna politika, katere cilj je zagotoviti hrano po dostopnih cenah za državljane EU in primeren življenjski standard kmetov.

1984

Kmetije postanejo tako produktivne, da pridelajo več hrane, kot je potrebno. Presežki se skladiščijo, zaradi česar nastajajo „gore hrane“. Uvedenih je več ukrepov, da bi se raven proizvodnje približala potrebam trga.

- Delež kmetijstva v celotnem proračunu EU
- Število prebivalcev EU (v milijonih)
- Izvozna nadomestila
- Drugi tržni ukrepi
- Vezana podpora
- Nevezana podpora
- Razvoj podeželja

1992

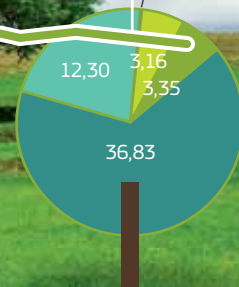
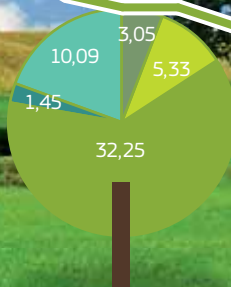
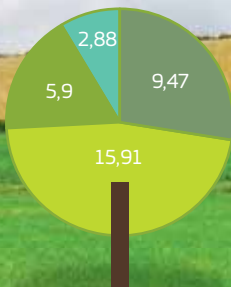
SKP ni več osredotočena na podporo trgu, ampak na podporo proizvajalce. Cenovna podpora se omeji in nadomesti z neposrednimi plačili pomoči kmetom. Spodbuja se okolju prijaznejše kmetovanje. Reforma sovпада s svetovnim vrhom v Rio leta 1992, v okviru katerega je uvedeno načelo trajnostnega razvoja.

2003

SKP zagotavlja dohodkovno podporo. Nova reforma SKP odpravi povezavo med subvencijami in proizvodnjo. Kmetje zdaj dohodkovno podporo prejmejo pod pogojem, da obdelujejo kmetijska zemljišča ter izpolnjujejo standarde na področjih okolja, dobrega počutja živali in varne hrane.

2011

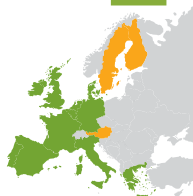
Cilj novega predloga reforme SKP je povečati konkurenčnost kmetijskega sektorja, spodbujati inovacije, prispevati k boju proti podnebnim spremembam ter podpirati delovna mesta in rast na podeželskih območjih.

12

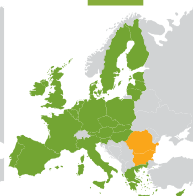
15

25

27

Skupna kmetijska politika
**Partnerstvo
med Evropo in kmeti**

Pomemben del SKP so naši kmetje.....	6
SKP zagotavlja, da kmetje proizvajajo, kar potrošniki želijo	7
Kmetje so neke vrste upravitelji podeželja	8
Gospodarstvo na podeželju in način življenja sta odvisna od kmetovanja....	9
SKP spodbuja produktivnost in inovacije.....	10
Posodabljanje je ena od prednostnih nalog SKP.....	11
Zakaj kmetje ne dobijo vedno pravične ponudbe.....	12
Kakovostna hrana – ključ do uspeha.....	13
EU odpira svoj trg državam v razvoju.....	14
Evropa je pomembna izvoznica kakovostne hrane.....	15
ESKP do leta 2020: soočanje s prihodnjimi izzivi.....	16

Pomemben del SKP so naši kmetje

Število kmetov EU se je zaradi pristopa 10 novih držav članic leta 2004 in še dveh leta 2007 skoraj podvojilo, in sicer se je povečalo na približno 14 milijonov.

Kmetje so zelo pomembni gospodarski udeleženci na podeželskih območjih, ki jih EU ne sme izgubiti. Temeljnega, nagonskega znanja o kmetovanju se ni mogoče naučiti iz knjig, ampak se prenaša med generacijami.

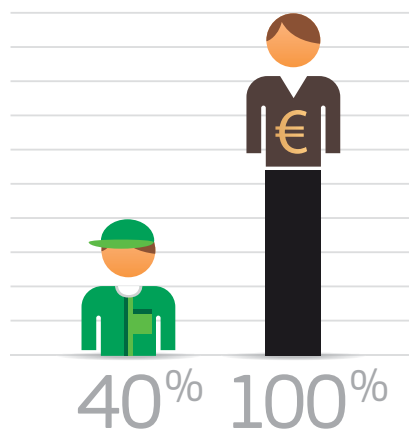
Vendar za številne mlade ljudi kmetovanje ni več privlačen poklic, zato število kmetov upada. V prvotnih šestih državah EU je v 60. letih 20. stoletja živelo šest milijonov kmetov, od takrat pa se je to število zmanjšalo za več kot polovico.

Zato SKP s sredstvi za nakup zemlje, strojev in opreme pomaga mladim, da se začnejo ukvarjati s kmetovanjem. Zagotavlja tudi nepovratna sredstva za izobraževanje novih in obstoječih kmetov na področju najnovejših tehničnih proizvodnih metod.

Spodbujanje mladih kmetov in zagotavljanje stalnosti med generacijami je resničen izziv za razvoj podeželja v EU.

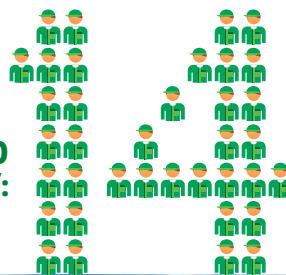
Kmetovanje je težavno zlasti v nekaterih delih Evrope, npr. na hribovitih, gorskih in/ali oddaljenih območjih. Na teh območjih je ohranjanje skupnosti pomembno. SKP s sredstvi zagotavlja, da podeželske skupnosti na občutljivih območjih ostajajo gospodarsko uspešne in ne začenjajo postopoma izginjati.

DOHODEK KMETIJ V PRIMERJAVI Z NEKMETIJSKIM DOHODKOM

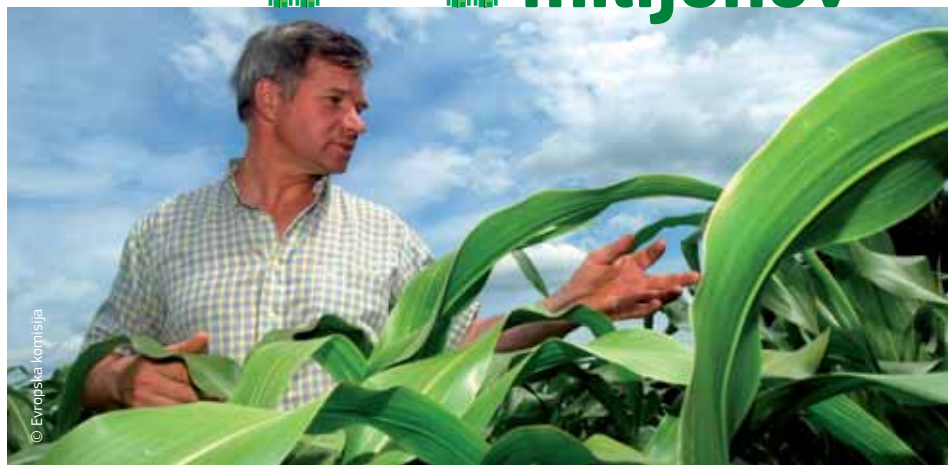

Podatki predstavljajo povprečje v EU za podjetniški dohodek v kmetijstvu na neplačano letno število delovnih enot kot % povprečne plače v celotnem gospodarstvu na ekvivalent polnega delovnega časa; podatke izračunajo službe Komisije na podlagi podatkov Eurostata.

ŠTEVILO
KMETOV:

milijonov

SKP zagotavlja, da kmetje proizvajajo, kar potrošniki želijo

Na koncu imajo koristi zaradi SKP državljani EU. V naših trgovinah in supermarketih je vedno dovolj hrane po splošno dostopnih cenah. Danes povprečna družina v večini držav EU nameni približno 15% mesečnega dohodka za hrano. Ta delež se je od leta 1962 razpolovil.

Kmetje nam zagotavljajo zanesljivo ponudbo visokokakovostne hrane. Evropa velja za vodilno svetovno proizvajalko v sektorjih, kot so sektorji žit, mlečnih izdelkov, mesa, oljčnega olja, vina in žganih pijač. Poleg tega lahko preprosto izvemo, kako in kje je bila naša hrana proizvedena, saj pravila o označevanju ter sledljivosti EU potrošniku zagotavljajo informacije, ki jih potrebujejo za ozaveščeno odločanje pri kupovanju hrane.

Številni potrošniki EU se raje odločijo za lokalne ali regionalne proizvode, kadar so ti na voljo. Povpraševanje po tradicionalnih specialitetah je vse večje. Kmetje zato proizvode vse pogosteje prodajajo potrošnikom neposredno na tržnicah, pri čemer svoje proizvode predelujejo, da jim dodajo lokalno vrednost.

NAŠI KMETJE VSAKO LETO
PROIZVEDEJO NASLEDNJE
KOLIČINE (POVPREČNA
KOLIČINA ZA OBDOBJE
2008–2010)

Žita
300 milijonov ton

Sladkor
16 milijonov ton

Oljnice
21 milijonov ton

Oljčno olje
2 milijona ton

Jabolka
10 milijonov ton

Hruške
3 milijoni ton

Agrumi
10 milijonov ton

Vino
170 milijonov
hektolitrov

Goveje in telečje meso
osem milijonov ton

Prašičje meso
20 milijonov ton

Perutninsko meso
12 milijonov ton

Jajca
7 milijonov ton

Mleko
140 milijonov ton

Kmetje so neke vrste upravitelji podeželja

Na približno polovici zemljišč EU se izvajajo kmetijske dejavnosti. Zato je kmetovanje dejansko zelo pomembno za naše naravno okolje. Skozi stoletja je kmetijstvo pripomoglo k ustvarjanju in ohranjanju veliko različnih dragocenih polnaravnih habitatov. Ti danes oblikujejo različne krajine po vsej EU ter so prebivališče številnih prostoživečih živalskih in rastlinskih vrst. Kmetijstvo in narava sta medsebojno povezana. Zaradi zaporednih reform SKP so naše kmetijske metode okolju vse prijaznejše.

Danes imajo kmetje torej dve vlogi, tj. proizvodnjo hrane in upravljanje podeželja. V okviru druge vloge zagotavljajo javne dobrine. Podeželje, ki je skrbno upravljano in negovano, koristi celotni sedanjji in prihodnji družbi. Edino pravično je, da SKP nagradi kmete, ker nam zagotavljajo to dragoceno javno dobrino.

Kmetje vse pogosteje prejemajo dohodkovno podporo v okviru SKP za sprejetje okoljsko trajnostnih kmetijskih metod. To jim na primer omogoča zmanjšanje količine kemičnih gnojil ali pesticidov, s katerimi obdelujejo pridelek. Omogoča jim tudi zmanjšanje gostote živali, tj. število glav rejne živine na hektar zemlje. Druge prilagoditve zajemajo puščanje neobdelanih mej med njivami, izgradnjo ribnikov ali drugih krajinskih objektov ter zasajanje dreves in živih mej. Ti vidiki kmetijstva presegajo običajne kmetijske metode in dobre kmetovalne prakse.

Poleg tega SKP spodbuja kmetijske prakse, kot sta ohranjanje trajnega travinja in varovanje estetske vrednosti pokrajine, v skladu z željami javnosti.

Kmetje morajo upoštevati tudi druge prednostne naloge, kot so varstvo biotske raznovrstnosti in habitatov prostoživečih živalskih in rastlinskih vrst, upravljanje vodnih virov in obravnavanje podnebnih sprememb.

V zvezi s tem je pomemben program EU Natura 2000. To je omrežje približno 25 000 območij, ki zajemajo približno eno petino ozemlja EU, cilj programa pa je zaščititi biotsko raznovrstnost Evrope. Območja niso ločena in varovana, ampak odprta ter pogosto odvisna od trajnostnih človekovih dejavnosti in rabe zemljišč, ki so jih sčasoma oblikovale in ohranjale. Številna območja so na kmetijskih zemljiščih, zato se kmetje zavežejo, da jih bodo upravljali tako, da bo ohranjena biotska raznovrstnost.

Gospodarstvo na podeželju in način življenja sta odvisna od kmetovanja

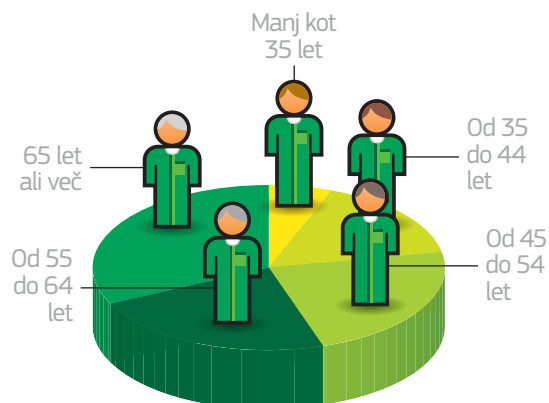
Kmetovanje je glavna gospodarska dejavnost na večini podeželskih območij EU. Vendar številni kmetje opravljajo dodatne dejavnosti, kot sta predelava hrane in zagotavljanje nastanitvev za turiste. Ta diverzifikacija gospodarstva na podeželju je vir moči, ki jo EU podpira in spodbuja prek programov razvoja podeželja.

Približno polovica prebivalstva EU živi na podeželju. Brez kmetovanja bi bilo težko ohranjati številne skupnosti in jih povezovati. Če bi kmetovanje izginilo, bi na številnih območjih težave povzročalo opuščenje zemljišč.

SKP zato kmetom omogoča finančno pomoč, da se zagotovi njihovo nadaljnje obdelovanje zemljišč in ustvarijo dodatna delovna mesta zaradi obnavljanja vasi, ohranjanja pokrajine ali projektov na področju kulturne dediščine ter veliko drugih nalog, ki so neposredno ali posredno povezane s kmetovanjem in gospodarstvom na podeželju.

Ta ukrep pomaga pri preprečevanju odseljevanja s podeželja zaradi zelo malo možnosti za zaposlitev in visoke stopnje brezposelnosti. Zaradi ohranjenih in izboljšanih javnih služb, kot so šole in zdravstvene službe, imajo ljudje dober razlog, da ostanejo na podeželju in tam vzgajajo otroke.

KMETJE SO VSE STAREJŠI

Vir: Eurostat – Raziskava o strukturi kmetijskih gospodarstev; podatki veljajo za leto 2007.

Izboljšati je treba dinamiko majhnih družinskih kmetij. Številni kmetje so starejši od 55 let in se v prihodnosti ne bodo več dejavno ukvarjali s kmetovanjem. EU priznava, da je starostna struktura kmetov zaskrbljujoča. V okviru politike je treba obvezno pomagati mladim kmetom na začetku kmetovanja, da bodo podeželska območja Evrope uspešno premagala številne izzive, s katerimi se soočajo.

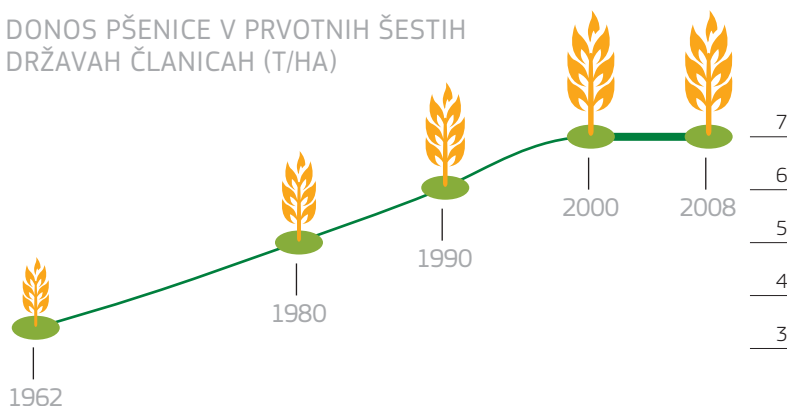
SKP spodbuja produktivnost in inovacije

V okviru SKP lahko kmetje dosežejo večjo produktivnost in izboljšajo tehnične sposobnosti.

SKP je na začetku kmete spodbujala k uporabi sodobnih strojev in novih tehnik, vključno z umetnimi gnojili in fitofarmaceutskimi sredstvi. Ti ukrepi so bili potrebni, ker je bila takrat prednostna naloga pridelati več hrane za prebivalstvo.

Politika je bila zelo učinkovita. Produktivnost se je znatno povečala. Donos pridelkov se je izredno povečal, vendar od leta 2000 ostaja nespremenjen. V prihodnjih letih bodo raziskave in inovacije bistvene pri tem, da bodo kmetje proizvedli več iz manj.

DONOS PŠENICE V PRVOTNIH ŠESTIH DRŽAVAH ČLANICAH (T/HA)

Vir: Kmetijstvo v Evropski uniji: statistične in gospodarske informacije, letna publikacija Evropske komisije, Generalni direktorat za kmetijstvo in razvoj podeželja, različni letniki.

Zaradi posledičnih presežkov hrane so se spremenile prednostne naloge SKP. Zdaj SKP kmete spodbuja h:

- kmetovanju na način, s katerim se zmanjšujejo emisije toplogrednih plinov;
- uporabi okolju prijaznih kmetijskih metod;
- izpolnjevanju standardov na področjih javnega zdravja, okolja in dobrega počutja živali;
- proizvodnji in trženju kulinaričnih specialitet svoje regije;
- intenzivnejšemu izkoriščanju gozdov in gozdnega rastja;
- razvoju novih načinov uporabe kmetijskih proizvodov v sektorjih, kot so kozmetični sektor, sektor zdravil in obrtni sektor.

Sredstva EU za raziskave so namenjena razvoju novih sistemov kmetovanja, da se kmetje lahko odzovejo na številne izzive, s katerimi se bodo soočali, tudi na izzive podnebnih sprememb in vse večjega pritiska na naravne vire. Naši kmetje bodo v prihodnosti morali proizvajati več iz manj. To bi bilo mogoče doseči z razvojem instrumentov, kot so partnerstva za inovacije, ki so namenjeni spodbujanju inovacij v kmetijstvu z odpravljanjem obstoječe vrzeli med raziskavami in kmetijskimi praksami ter spodbujanjem komunikacije in sodelovanja med zainteresiranimi stranmi (kmetje, svetovalci, kmetijska podjetja, znanstveniki, uprave itd.).

Posodabljanje je ena od prednostnih nalog SKP

Posodabljanje kmetij je bilo in še vedno je pomemben cilj SKP. Številni kmetje v EU so nepovratna sredstva izkoristili za posodobitev kmetijskih poslopij in strojev. Drugi so z nepovratnimi sredstvi izboljšali kakovost rejnih živali in pogoje njihove vzreje.

Izziv je zagotoviti, da bo posodobitev kmetom pomagala doseči gospodarsko konkurenčnost in uporabljati okoljsko trajnostne metode.

Program SKP za razvoj podeželja bo še naprej pomembno prispeval k spremembam in napredku: kmetom bo še naprej zagotavljal priložnosti za izboljšanje kmetij in v bolj splošnem smislu tudi podeželja, na katerem živijo.

Naši kmetje bodo v skladu s strategijo Evrope za rast za naslednje desetletje, tj. Evropa 2020, postali učinkovitejši in konkurenčnejši.

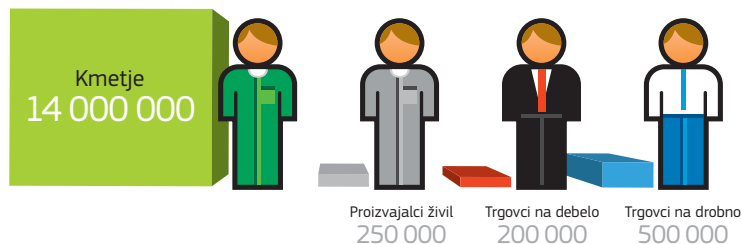
Čeprav so nepovratna sredstva in posojila najpomembnejša, obstajajo tudi drugi načini za pomoč kmetom. Med manj očitne načine zagotavljanja koristne pomoči kmetom v EU spadajo programi izobraževanja in kmetijske svetovalne službe.

Zakaj kmetje ne dobijo vedno pravične ponudbe

KONCENTRACIJA V VERIGI PRESKRBE S HRANO: ŠTEVILO PODJETIJ

Veliko maloprodajnih trgovin (supermarketi, prodajalne itd.) je v rokah manjšega števila podjetij, ki imajo zelo močan pogajalski položaj.

Vir: Eurostat – Strukturna statistika podjetij in Struktura kmetijskih gospodarstev; podatki so iz leta 2007 (kmetijstvo) in leta 2009 (drugi sektorji). Izračun L2.

Kmetije so v veliki večini razmeroma majhne. Povprečen kmet v EU ima le 12 hektarjev zemlje (kar je enakovredno približno 20 nogometnim igriščem), pri čemer 70 % kmetij meri manj kot pet hektarjev.

Kmetje zaradi majhnosti kmetij težje dosežejo najboljšo tržno ceno za svoj pridelek. Ni nujno, da tržna cena odraža njihovo prizadevanje za višjo kakovost in dodano vrednost.

SKP kmetom vse bolj pomaga krepiti pogajalski položaj glede na druge udeležence v verigi preskrbe s hrano.

EU pomaga kmetom, tako da spodbuja:

- ustanavljanje organizacij proizvajalcev: te organizacije kmetom omogočajo oblikovanje skupin, da lahko združeno prodajajo svoje proizvode, kar jim zagotavlja večjo tržno moč znotraj verige preskrbe s hrano;
- druge oblike sodelovanja, da dobijo kmetje večji finančni vzvod na trgu ter se dosežeta večja stopnja dobička in konkurenčnost;
- specializirane vrste proizvodnje, kot je ekološko kmetovanje;
- pogodbeno razmerja v celotni verigi preskrbe s hrano;
- oblikovanje vzajemnih skladov in sistemov zavarovanja, ki kmetom omogočajo boljši odziv na nestabilnost trga ali hitro padanje cen.

Poleg tega lahko uporaba sodobnih informacijskih in tržnih orodij ter orodij za obvladovanje tveganja poveča znanje in pogajalsko moč kmetov vzdolž verige preskrbe s hrano.

Kakovostna hrana – ključ do uspeha

© Thinkstock - Coristock

Raznolikost

Evropa je znana po zelo raznoliki ponudbi delikates, vina in piva, kakor je razvidno iz naših veličastnih kulinarčnih tradicij.

Jamstva kakovosti

SKP zajema sistem označevanja in logotipov, ki zagotavljajo pristnost tradicionalnih živil. Več kot 1 000 živil ima logotip kakovosti EU. Ljudje so lahko pri nakupu lokalnih in tradicionalnih živil prepričani, da je opis na embalaži resničen.

Tržni standardi

Živila morajo izpolnjevati nekatere minimalne standarde kakovosti. Enotni standardi za posamezna živila potrošnikom omogočajo primerjavo cen različnih proizvajalcev.

Ekološki proizvodi

Postopki ekološke pridelave morajo biti v skladu s strogo zakonodajo EU. Ekološko kmetovanje upošteva naravne življenjske cikle rastlin in živine. Ekološka živila v EU so označena s posebnim logotipom.

Etično jamstvo

SKP spodbuja sisteme certificiranja, s katerimi se zagotavlja, da so bila živila proizvedena v določenih okoljskih pogojih in pogojih za dobro počutje živali. Standardi dobrega počutja živali v EU so med najvišjimi na svetu.

Higienski standardi

Predpisi EU veljajo v vseh fazah, tj. od kmetije do mize. Uvoženi proizvodi morajo izpolnjevati enake standarde kot živila, ki jih proizvajajo kmetje v EU. Namen teh standardov je ohraniti raven varne hrane, ko proizvodi potujejo po verigi preskrbe s hrano.

EU odpira svoj trg državam v razvoju

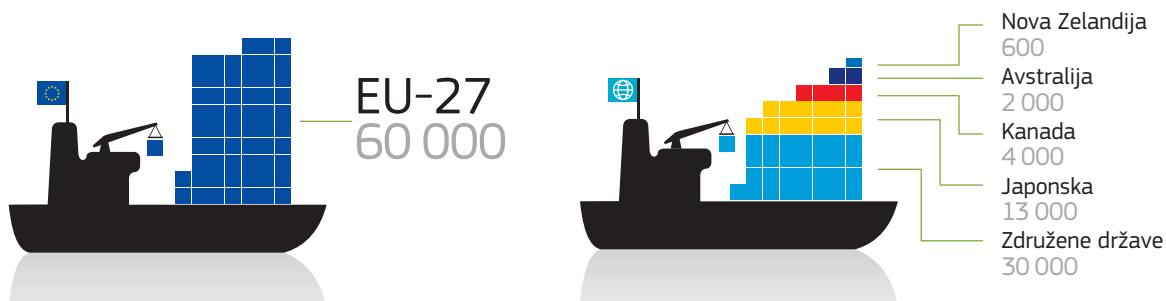
Evropska unija je daleč največja svetovna uvoznica živil.

EU v okviru čezmorske razvojne politike državam v razvoju pomaga prodajati kmetijske proizvode v EU. Pri tem jim pomaga z omogočanjem prednostnega dostopa do trga EU.

EU običajno vsako leto iz držav v razvoju uvozi kmetijske proizvode v vrednosti skoraj 60 milijard EUR. To presega skupni uvoz ostalih petih pomembnih uvoznic (ZDA, Japonska, Kanada, Avstralija in Nova Zelandija).

EU ima obsežne trgovinske povezave s tretjimi državami in regijskimi trgovinskimi bloki ter z njimi sodeluje. Poleg tega je sklenila dvostranske trgovinske sporazume s sosednjimi državami in drugimi tretjimi državami ter tudi sporazume o gospodarskem partnerstvu z državami v razvoju (ali pa pogajanja o njihovi sklenitvi še potekajo).

UVOZ KMETIJSKIH PROIZVODOV IZ DRŽAV V RAZVOJU (V MILIJONIH EUR)

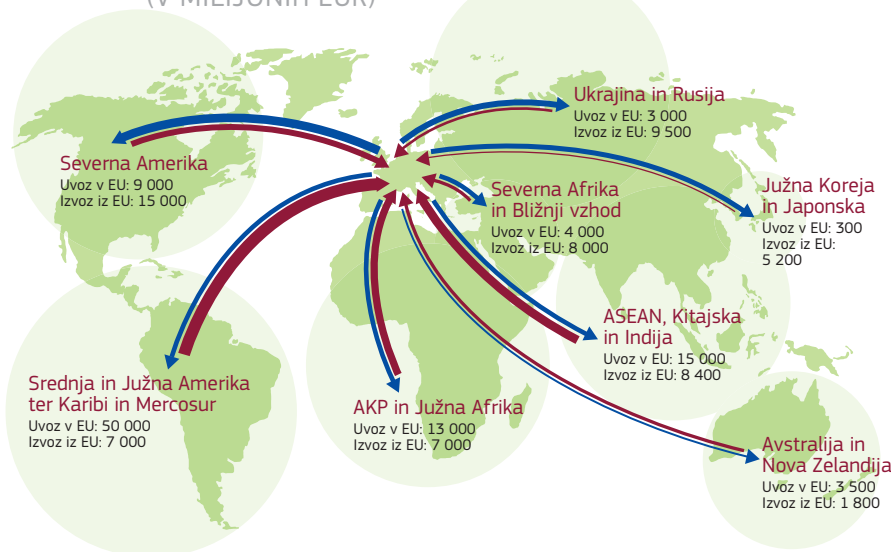
Vir: Dokument GD AGRI, Mednarodni vidiki kmetijske politike; podatki predstavljajo povprečje za obdobje 2008–2010.

Evropa je pomembna izvoznica kakovostne hrane

Evropa je zaradi ugodnega podjetja, rodovitne prsti in tehničnega znanja kmetov ena od najpomembnejših proizvajalk kmetijskih proizvodov na svetu.

Na svetovni ravni se bo morala proizvodnja hrane podvojiti, da bo mogoče nahraniti devet milijard ljudi, tj. predvideno svetovno prebivalstvo leta 2050. EU ima prek SKP pomembno vlogo pri obvladovanju tega izziva. Zato mora še naprej vlagati v svoj kmetijski sektor.

TRGOVINA S KMETIJSKIMI PROIZVODI V EU (V MILIJONIH EUR)

Vir: Dokument GD AGRI, Mednarodni vidiki kmetijske politike; podatki so zaokroženi in predstavljajo povprečje za obdobje 2008–2010.

EU je zaradi obsega, raznolikosti in kakovosti svojih proizvodov pomembna izvoznica. EU je dejansko vodilna izvoznica kmetijskih proizvodov (predvsem predelani proizvodi in proizvodi z visoko dodano vrednostjo).

IZVOZ EU PO SEKTORJIH

Drugi stroji in naprave **21%**

Kemikalije **11%**

Farmacevtski izdelki **8%**

Kmetijstvo **7%**

Vozila in deli **6%**

Tekstil **3%**

Gradbena oprema **2%**

Podatki so iz leta 2010, službe Komisije

EU spada med najpomembnejše in najdejavnije članice Svetovne trgovinske organizacije ter ima konstruktivno vlogo pri oblikovanju inovativnih in v prihodnost usmerjenih skupnih pravil za svetovno trgovino, vključno s kmetijstvom. EU podpira vlogo Svetovne trgovinske organizacije in tako pomaga ohranjati svoboden, pravičen in odprt trgovinski sistem za vse svetovne države.

Tok kmetijskega uvoza in izvoza v Evropsko unijo ter iz nje je prikazan spodaj.

SKP do leta 2020: soočanje s prihodnjimi izzivi

Skupna kmetijska politika nam zagotavlja preskrbo s hrano ter zdrave, visokokakovostne in varne proizvode po dostopni in pravični ceni.

SKP se je z leti razvila v skladu s spreminjajočimi se gospodarskimi razmerami in zahtevami državljanov. Velika večina državljanov podpira to politiko in priznava njene pomembne koristi.

Zdaj se SKP spreminja zaradi prihodnjih izzivov. V prihodnjih letih bo bolj pravična, okolju prijaznejša in učinkovitejša. Prav tako bo tudi inovativnejša. Tako kot v zadnjih 50 letih bo še naprej zagotavljala velike koristi vsem državljanom EU.

SKP in vi

Proces reforme je že vzbudil izredno zanimanje javnosti.

Za več informacij obiščite:

<http://ec.europa.eu/agriculture/cap-post-2013>

Evropska komisija

**Skupna kmetijska politika
Partnerstvo med Evropo in kmeti**

Luxembourg: Urad za publikacije Evropske unije

2012 – 16 str. – 21 x 21 cm

***Europe Direct je služba za pomoč pri iskanju odgovorov
na vprašanja v zvezi z Evropsko unijo.***

**Brezplačna telefonska številka (*):
00 800 6 7 8 9 10 11**

(*) Nekateri operaterji mobilne telefonije ne dovoljujejo vzpostavitve zveze s številkami 00 800 ali pa te klice zaračunavajo.

Veliko dodatnih informacij o Evropski uniji je na voljo na internetu.
Dostop je mogoč na strežniku Europa (<http://europa.eu>).

Luxembourg: Urad za publikacije Evropske unije, 2012

ISBN 978-92-79-22082-1
doi:10.2762/33896

© Evropska unija, 2012
Reprodukcija je dovoljena z navedbo vira.

Printed in Belgium

TISKANO NA PAPIRJU, BELJENEM BREZ ELEMENTARNEGA KLORA (ECF)

Evropska komisija

Generalni direktorat za kmetijstvo in razvoj podeželja

<http://ec.europa.eu/agriculture/50-years-of-cap>

Urad za publikacije

ISBN 978-92-79-22082-1

doi:10.2762/33896